

Povjerenstvo za obranu disertacije

red. prof. Stjepan Skoko, predsjednik
Akademija likovnih umjetnosti na Širokom Brijegu
Sveučilišta u Mostaru

red. prof. Josip Alebić, član (mentor)
Akademija likovnih umjetnosti
Univerziteta u Sarajevu

doc. dr. art. Silva Radić, članica
Akademija likovnih umjetnosti
Sveučilišta u Mostaru

Disertacija sadrži

195 stranica teksta
92 slike i crteža
82 navoda literature
17 slikovnih priloga
32 fotografije i fotomontaže u dva priloga

Izvadak iz ocjene Povjerenstva

Početni cilj disertacije mr. Svetislava Cvetkovića bio je pojasniti najraniju povezanost umjetnosti i egzistencije te njihov međusobni odnos kroz povijest. Razvoj prapovijesnih likovnih izričaja s naglaskom na egzistencijalizam i ekspresiju postaje podlogom za analizu i objašnjenje njihova kasnijeg suodnosa u filozofiji i književnosti XIX. i XX. stoljeća. Istaknuti su misaoni temelji za pojavu egzistencijalizma u slikarstvu kao osnove za realiziranje krajnjeg cilja koji je postignut kroz teorijski i slikarski dio disertacije. Na originalnost umjetničkog i teorijskog pristupa utjecala su vlastita egzistencijalistička promišljanja realizirana kroz recentni ciklus slika kao suvremeni stvaralački i kreativni događaj. Stvaralački su procesi pronašli uporište u osobnim motivima i pogledima na svijet u kojima suvremenim čovjek egzistira. Izražajna je njihova kompleksnost i višeslojnost, a time i mogućnost nastavka istraživanja unutar zadane teme. Egzistencijalizam kao univerzalni i kontinuirani pojam ljudskog trajanja i postojanja predstavlja neiscrpan izvor za različite likovne pristupe i interpretacije. Riječ je o zanimljivoj i uvijek aktualnoj temi koja je predstavljena na jedinstven i originalan način, ne samo umjetnički, nego i teorijski. Kroz doktorski ciklus izražena je simbolička interpretacija unutarnje „slike“ čovjeka koja beskrajno teži uspostavljanju ravnoteže sa svijetom u kojem egzistira. U disertaciji je vlastiti doprinos prepoznatljiv i po originalnom pristupu temi, odnosno izgrađenom „interpunkcijskom sustavu znakova“ koji stavlju naglasak na bitno u „priči o životu čovjeka“. U završnom poglavlju i u smjernicama i preporukama za daljnja teorijska i umjetnička istraživanja konkretno je naglašena aktualnost i neiscrpnost teme, kao i nastavak rada u znanstveno-teorijskom i praktičnom (slikarskom) dijelu. Time se zaokružila cjelovitost i originalnost disertacije, a s druge su strane zadovoljeni svi unaprijed postavljeni kriteriji.

Mr. Svetislav Cvetković rođen je 20. srpnja 1980. godine u Livnu, gdje je završio osnovnu i srednju školu. Diplomirao je slikarstvo 2004. godine na Akademiji likovnih umjetnosti na Širokom Brijegu Sveučilišta u Mostaru u klasi prof. Ante Kajinića. Magistrirao je na istoj Akademiji 2006. godine na poslijediplomskom studiju *Ars sacra* kod mentora prof. Ante Kajinića i pročelnika studija prof. Josipa Vasilija Jordana. Viši je asistent na kolegijima Crtanje I i II, te Slikarstvo I i II na Akademiji likovnih umjetnosti na Širokom Brijegu Sveučilišta u Mostaru.

Izlagao je na devet samostalnih i preko osamdeset skupnih izložaba u zemlji i inozemstvu. Dobitnik je više stručnih nagrada za crtež, slikarstvo i video, a djela mu se nalaze u fundusu Međunarodne galerije portreta u Tuzli, Franjevačkog samostana u Livnu, Franjevačke galerije na Širokom Brijegu, Galerije Majka na Humcu... Autor je djela u sakralnim objektima u Mostaru, Čitluku, Grudama i Bosanskom Grahovu. Osim slikarstvom bavi se fotografijom, a izlagao je na dvije samostalne i više skupnih izložaba fotografija. Fotografije mu se nalaze u monografiji Sveučilišta u Mostaru kao *leit-motiv*, odnosno nit vodilja djela. Član je Udruženja likovnih umjetnika Bosne i Hercegovine, a djelovao je i u Udrudi likovnih umjetnika *En Face*.

Izradu doktorske disertacije iz područja umjetnosti, polja likovnih umjetnosti, grane slikarstva pod naslovom *Egzistencijalizam u europskom slikarstvu XX. stoljeća* započinje akademске 2012./13. na Akademiji likovnih umjetnosti na Širokom Brijegu Sveučilišta u Mostaru pod mentorstvom prof. Josipa Alebića.

Sveučilište u Mostaru

AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI
NA ŠIROKOM BRIJEGU

mr. Svetislav Cvetković

EGZISTENCIJALIZAM U EUROPSKOM SLIKARSTVU XX. STOLJEĆA

Doktorska izložba

Široki Brijeg, 14.-21. rujna 2017.

Sažetak: U disertaciji je predstavljen novi pristup u analizi egzistencijalnog slikarstva XX. stoljeća i razlozi koji su doveli do pojave egzistencijalizma u umjetnosti. Istraživanje je započelo analizom najranijeg čovjekova likovnog izražavanja koje je imalo egzistencijalne pobude kako bi se došlo do egzistencijalnog slikarstva XX. stoljeća. Njegovu pojavu uzrokovao je niz društveno-socijalnih, ekonomskih i političkih zbivanja koja su se radikalizirala i intenzivirala tijekom XIX. stoljeća, te prije svega zahvatila modernu filozofiju i književnost kako bi se u konačnici reflektirali i na umjetnost, a posebice slikarstvo. Egzistencijalno slikarstvo, osim egzistencijalne tematike, često odlikuju i estetika ružnoga, deformacija i destrukcija oblika, te izražavanje materijom. Poseban je osvrt dan na autore s kraja XIX. i početka XX. stoljeća, te autore stasale nakon Drugoga svjetskog rata koji su najjače ispoljavali naznačene odlike. Teorijskom je analizom utvrđeno kako je egzistencijalizam vječna i univerzalna kategorija i kao takav će biti zastupljen u budućnosti čovjekova bavljenja umjetnošću, kao i kroz sva dosadašnja razdoblja uz različite individualne ili kolektivne manifestacije. Na kraju disertacije istraživački je rad potvrđen vlastitim likovnim izrazom proisteklim iz višegodišnjeg osobnog iskustva utemeljenog na odlikama egzistencijalnog slikarstva XX. stoljeća.

Abstract: This doctoral dissertation presents a new approach to analysis of the 20th century existentialist painting, as well as reasons which led to it. The research-work firstly analyse humans' earliest painting expression, which had an existential motive, in order to come to the 20th century existentialist painting. This phenomenon was caused by a course of socio-social, economic and political events which became rather radical and intensified during the 20th century, spread on the modern philosophy and literature, and in the end reflected on art, in particular on painting. Besides the existential theme, existentialist painting is often characterized by the aesthetics of ugliness, deformation, destruction of shapes and a material manner of expressing. The work lays stress upon the authors from the end of the 19th and the beginning of the 20th century, and those who emerged after the World War II, because they were those in whose work all of these characteristics manifested most strongly. Through a theoretical analysis, it has been established that existentialism is an eternal and universal category, and as such, will be present in future humans' art engagement, as it was through all previous periods in various individual and collective manifestations. At the end of the dissertation, the research-work is confirmed by several years long personal experience based on the features of the 20th century painting.

